

LEERLINGKENMERKEN			
Sociologisch		Belangrijke referenties	Voorlopige Literatuur
	Sociaal milieu en schoolloopbaanmodel	Dronkers, Herweijer, Jungbluth	<ul style="list-style-type: none"> – Dronkers, J. (2007). <i>De ruggengraat van ongelijkheid</i>. Mets & Schilt Uitgevers – Klarus, R. & Dieleman, A.J.(red). <i>Wat is goed onderwijs. Bijdragen uit de onderwijssociologie</i>. Boom en Lemma uitgevers. – Lauder, H., Brown, P. Dillabough, J. & Halsey, A. (2006) <i>Education, Globalization & Social Change</i>, Oxford: Oxford University Press
	Etnische afkomst		
	Geslacht		
	Religie		
	Generaties	Becker, Motivaction, Derksen, Boschma & Groen	<ul style="list-style-type: none"> – Derksen J. (2009). <i>Het narcistisch ideaal, opvoeden in een tijd van zelfverheerlijking</i>. Amsterdam: Bert Bakker – Boschma, J. & Groen, I. (2006). <i>Generatie Einstein: slimmer, sneller en socialer. Communiceren met jongeren van de 21ste eeuw</i>. Amsterdam : FT Prentice Hall Financial Times. – Spangenberg, F. & Lampert, M. (2009). <i>De grenzeloze generatie en de eeuwige jeugd van hun opvoeders</i>. Nieuw Amsterdam
	Leefwereld	Naber, Dieleman	<ul style="list-style-type: none"> – Hermes, J., Naber, P. & Dieleman A. (red) (2007). <i>Leefwerelden van jeugd</i>. Bussum: Coutinho
	Straatcultuur	El Hadioui, Van Strijen, Kaldenbach	<ul style="list-style-type: none"> – El Hadioui I. (2008) <i>Hoe de straat de school binnendringt. Overlastgevend gedrag van Marokkaans-Nederlandse jongeren en de invloed ervan op school</i>. Utrecht: APS – El Hadioui I.(2010), <i>De mismatch tussen straat en school</i>. Tijdschrift Contrast Kaldenbach, H. <i>Respect, 99 tips voor omgaan met jongeren in de straatcultuur</i>. Amsterdam: Prometheus – Kaldenbach, H.(2011) <i>Machomannetjes, 99 tips om de straatcultuur terug te dringen uit uw school</i>. Amsterdam: Prometheus – Van Strijen, F. (2009). <i>Van de straat. De straatcultuur van jongeren ontrafeld</i>. Amsterdam: SWP –
Psychologisch			
	Ontwikkelingsstadia	Piaget, Kohlberg, Siegler	<ul style="list-style-type: none"> – Keenan, T & Evans S. (2009). <i>An introduction to developmental psychology</i>. London: Sage

	(Meervoudige) intelligentie	Sternberg, Gardner	<ul style="list-style-type: none"> – Gardner, H. et al. (1996), <i>Intelligence, Multiple Perspectives</i>. London: Harcourt Brace College Publishers. – Gardner, H. (2003), Multiple Intelligences after Twenty Years. Paper presented at the American Educational Research Association, Chicago, Illinois, Op: http://www.pz.harvard.edu/Pis/HG_MI_af_ter_20_years.pdf. (DB) – Sternberg, R.J. (2008), Triarchic theory of intelligence. In: Salkind, N.J. (ed.), <i>Encyclopedia of educational psychology</i>. Thousand Oaks, CA: Sage, 988-994. (DB)
	Metacognitieve vaardigheden	Flavell, Sternberg	<ul style="list-style-type: none"> – Boekaerts, M., Pintrich, P.R. en Zeidner, M. (eds.) (2000), <i>Handbook of selfregulation</i>. San Diego: Academic Press. – Haecker, D.F., Danlosky, J. & Graesser, A.C. (ed.) (2009). <i>Handbook of metacognition in education</i>. New York: Routledge
	Leerstijlen	Kolb, Vermunt	<ul style="list-style-type: none"> – Coffield, F., Moseley, D., Hall, E. en Ecclestone, K. (2004), <i>Learning Styles and Pedagogy in Post-16 Learning: a Systematic and Critical Review</i>. Learning and Skills Research Centre. Op: http://www.lsda.org.uk/_les/pdf/1543.pdf. (DB) Dieleman, A. (2009) Leerstijlen tussen feit en fictie In R. Klarus en R.J. Simons. Wat is goed onderwijs. Bijdragen uit de psychologie. Boom Lemma uitgevers. (DB)
	Motivatie	Ryan & Deci	<ul style="list-style-type: none"> – Elliot, A.J. & Dweck, C.S. (2009), <i>Handbook of competence and motivation</i>. New York: The Guilford Press – Deci, E.L. en Ryan, R.M. (1985), <i>Intrinsic motivation and self-determination in human behavior</i>. New York: Plenum Press.
	Attribuтиestijlen	Rotter, Weiner	<ul style="list-style-type: none"> – Boekaerts, M. (1982). <i>Sociale en motivationele aspecten van het leren</i>. Lisse – Weiner, B. (1986). <i>An attributional theory of motivation and emotion</i>. New York: Springer-Verlag
	Coping styles	Lazarus	<ul style="list-style-type: none"> – Carver, C. S.; Connor-Smith, J. (2010). "Personality and coping." <i>Annual Review of Psychology</i>, 61, 679 – 704 (DB)

	Mindset	Dweck	<ul style="list-style-type: none"> – Dweck, C (1999). <i>Self-theories, their role in motivation, personality and development</i>. Philadelphia: Psychology Press. – Dweck, C (2008). <i>Mindset, the new psychology of success</i>. Random House
	Kennishouding	Hofer, Kitchener	<ul style="list-style-type: none"> – Hofer, B.K., & Pintrich, P.R. (1997). The development of epistemological theories: Beliefs about knowledge and knowing and the relation to learning. <i>Review of Educational Research</i>, 67(1), 88-140 – Hofer, B.K., & Pintrich, P.R. (eds.) (2001) <i>Personal Epistemology: The Psychology of Beliefs About Knowledge and Knowing</i>. – Zang, L. & Sternberg, R.J. (eds.) (2009). <i>Perspectives on the nature of intellectual styles</i>. New York: Springer – Bendixen, L & Feucht, F. (2010). <i>Personal epistemology in the classroom</i>. New York: Cambridge University Press.
	Ambigüiteitolerantie		

DIDACTISCHE WERK-VORMEN	Belangrijke referenties	Literatuur
Instructie versus constructivisme	Kirschner, Duffy	<ul style="list-style-type: none"> – Pintrich, P.R. (2004), A conceptual framework for assessing student motivation and self-regulated learning in college students. <i>Educational Psychology Review</i>, 16 (4), 385-407. – Tobias, S. & T.M. Duffy (ed) (2009). <i>Constructivist Instruction, Success or failure</i>. New York: Routledge – Hoogeveen, P & Winkels, J (2011). <i>Het didactische werkvormenboek</i>. Van Gorcum – Teurlings, C., Wolput, B. van en Vermeulen, M. (2006), <i>Nieuw leren waarderen. Een literatuuronderzoek naar effecten van nieuwe vormen van leren in het voortgezet onderwijs</i>. Utrecht: Schoolmanagers_VO.
Zone van de naaste ontwikkeling, activering van voorkennis en scaffolding	Vygotsky, cultuurhistorische school, Wardekker, Oers, Merriënboer (4D-model)	<ul style="list-style-type: none"> – Haan, D. & Kuiper, E. (Red.). <i>Leerkracht in beeld. Ontwikkelingsgericht Onderwijs: theorie, onderzoek en praktijk</i>. Assen: Van Gorcum – Van Merriënboer, J.J. G., Clark, R.E., & De Croock, M.B.M. (2002). Blueprints for complex learning: The 4C/ID-model. <i>Educational Technology, Research and Development</i>, 50(2), 39-64 – Janssen-Noordman, A. & Merriënboer, J. (2002) <i>Innovatief onderwijs ontwerpen</i> Groningen: Wolters-Noordhof
Groepswerk/samenwerkend leren		<ul style="list-style-type: none"> – Erkens, G., Kirschner, P. & Jansen, J. (2009). Samenwerkend leren In: R. Klarus en R.J. Simons. <i>Wat is goed onderwijs. Bijdragen uit de psychologie</i>. Boom Lemma uitgevers (DB)

ICT	Kral, Veen, Prensky	<ul style="list-style-type: none"> – Bennett, S., Maton, K., & Kervin, L. (2008). The 'digital natives' debate: a critical review of the evidence. <i>British Journal of Educational Technology</i>, 39, 5, 775-786. (DB) – Prensky. M. (2010). <i>Teaching Digital Natives Partnering for Real Learning</i>, Oaks: Corwin – Veen, W. (2009) <i>Homo Zappiens, opgroeien, leven en werken in een digitaal tijdperk</i>. Amsterdam: Pearson Education Benelux.
-----	---------------------	---

TYPEN EN NIVEAUS VAN KENNIS EN VAARDIGHEDEN	Belangrijke referenties	Literatuur
	Bloom, Renzulli, Taba	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="1013 387 1323 689">– Bloom, B.S. (1956). <i>Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain.</i> New York: Longmans, Green <li data-bbox="1013 701 1323 936">– Jong, T. de & Ferguson-Haesler, M. (2006) Types and qualities of knowledge In: <i>Educational Psychologist</i>, 31(2), 115-130. <li data-bbox="1013 947 1323 1115">– Kwa, C. (2005). <i>De ontdekking van het weten. Een andere geschiedenis van de wetenschap.</i> Amsterdam: Boom <li data-bbox="1013 1126 1323 1693">– Renzulli, J.S. (2009). The multi menu model for developing differentiated curriculum. In J.S. Renzulli, E.j. Gubbins, K.s. Mcmillen, R.D. Eckert & C.A. Little (eds.) <i>Systems and models for developing the gifted and talented</i>, pp. 353-381. Mansfield Center, CT: Creative Learning Express (DB)

LITERATUURLIJST

Differentiëren toegespitst:

- Capman, C & King, R (2005). 11 practical ways to guide teachers to differentiation in: *Journal of national staff development council*, Vol. 26, no. 4, p. 20-25. **(DB)**
- Gerven, van E. (red.) (2009). *Handboek hoogbegaafdheid* Assen: van Gorcum
- Hendrik, K.A. (2005), Made to measure. In: *Journal of national staff development council*, Vol. 26, no. 4, p.32-37 **(DB)**
- Mammeren-Schoehuizen, van I., Groensmit, M. Jansen, I. (2010) *Zie je me wel. Motiveren van begaafde leerlingen in het vwo*. Leuven: Acco
- Renzulli J.S., E.j. Gubbins, K.s. Mcmillen, R.D. Eckert & C.A. Little (eds.) *Systems and models for developing the gifted and talented*, Mansfield Center, CT: Creative Learning Express
- Renzulli, J. The Multiple Menu Model for Developing Differentiated Curriculum for the Gifted and Talented (This article is a summary drawn from: Renzulli, Joseph S., Leppien, Jann H., and Hays, Thomas S. (2000). *The Multiple Menu Model: A Practical Guide for Developing Differentiated Curriculum*. Mansfield Center, CT: Creative Learning Press) **(DB)**
- Sternberg R.J. & Davidson E.J. (eds.) (2005). *Conceptions of giftedness*. New York: Cambridge University Press.
- Sternberg R.J. (1995). *The Triarchic approach to giftedness*. Research monography 95126. Yale University **(DB)**
- Sternberg. R.J., Jarvin, L. & Grigorenko, E. L. (2011), *Explorations in Giftedness*. New York: Cambridge University Press.
- Subban, P. (2006) A research basis supporting differentiated instruction. In: *International Education Journal*, 2006, 7(7), 935-947. **(DB)**
- Tomlinson C., a.o. (2003) Differentiating Instruction in Response to Student Readiness, Interest, and Learning Profile in Academically Diverse Classrooms: A Review of Literature In: *Journal for the Education of the Gifted* 27, no2/3, p. 119-45 **(DB)**
- Tomlinson C., a.o. (2003) Differentiating Instruction in Response to Student Readiness, Interest, and Learning Profile in Academically Diverse Classrooms: A Review of Literature In: *Journal for the Education of the Gifted* 27, no2/3, p. 119-45 **(DB)**
- Tomlinson, A. a.o. (2009) *The parallel curriculum: A design of high potential and challenge high-ability learners*. Oaks: Corwin Press.
- Tomlinson, C. A. (2001b). Grading for success. *Educational Leadership*, 58(6), 12-15.
- Tomlinson, C. A. (2001c). *How to Differentiate Instruction in Mixed Ability Classrooms*(Second ed.). Alexandria: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Tomlinson, C. A. (2002). Different learners different lessons. *Instructor*, 112(2), 21-25.
- Tomlinson, C. A. (2003). Deciding to teach them all. *Educational Leadership*, 61(2), 6-11
- Tomlinson, C. A. (2004a). Differentiation in diverse settings. *School Administrator*, 61(7), 30.
- Tomlinson, C. A. (2004b). Research evidence for differentiation. *School Administrator*, 61(7), 28-33.
- Tomlinson, C. A. (2004c). Sharing responsibility for differentiating instruction. *Roeper Review*, 26(4), 188-200.
- Tomlinson, C. A. (2005). Grading and differentiation : Paradox or good practice? *Theory into Practice*, 44(3), 262-269
- Tomlinson, C.A. & McTighe, J. (2006) *Integrated, Differentiated Instruction. Understanding by Design*. Virginia: ASCD
- Tomlinson, C.A. (2005). Travelling the road to differentiation in staff development. In: *Journal of national staff development council*, Vol. 26, no. 4, p. 20-25. **(DB)**

Makkelijk toegankelijk:

Gerven, van E. (red.) (2009). *Handboek hoogbegaafdheid* Assen: van Gorcum
Mammeren-Schoehuizen, van I., Groensmit, M. Jansen, I. (2010) *Zie je me wel. Motiveren van begaafde leerlingen in het vwo*. Leuven: Acco
Sternberg, R.J., Jarvin, L. & Grigorenko, E. L. (2011), *Explorations in Giftedness*. New York: Cambridge University Press.
Janssen-Noordman, A. & Merriënboer, J. (2002) *Innovatief onderwijs ontwerpen* Groningen: Wolters-Noordhof

Enkele belangwekkende websites:

<http://www.renzullilearning.com/default.aspx>
http://www.ehow.com/how_8389517_use-renzullis-model-classroom.html
www.gifted.uconn.edu
<http://www.differentiationcentral.com/>